

Mindenki-nek megvan a maga története

2009. január 29., csütörtök, 11:05

Már elég régóta vártunk erre a filmre: egy hiteles, magabiztos, korántsem csak a kamaszoknak szól tinifilm, ami nem nézi üresfejű konzumidiótának a nézőit. A Papírrepülők olyan, mintha sok dokumentarista videoklipet nyújtanának egymás mellett párhuzamosan film hosszúságúra, de úgy tűnik, működik.

Hét párhuzamosan futó budapesti történet pályakezdő vagy amatőr színészekkel - hosszú idő után végre készült egy magyar fiataloknak szóló mozi, ami hiteles szereplőkkel, a jelenben és jól ismert környezetben (a fővárosi utcákon és tereken). Mivel első filmről van szó, természetesen van néhány apró gyermekbetegség, de ezek gyakorlatilag olyan miniatűrök, mint az apró pattanások egy erős, rendezett és határozott arcélen.

Szabó Simonra nyugodtan rámondhatjuk, hogy modernkori reneszánsz ember: láttuk őt színészként a *Moszkva tér*-ben (ő volt Rojál, akinek szállóigévé vált mondata a "Ki a csöcs az a Nagy Imre?"), játszott a Táp Színházzal (*Minden Rossz Varieté*) és a Pont Műhellyel (*Létra*) is, rendezett több díjnyertes kisjátékfilmet is (*Draft*, *Zsebzsötem*, *Megyünk*), készített egy rakás reklámfilmet és videoklipet (Ogli G, Speak, Kozma Orsi), volt egy vírusmarketinges kitérője (*London Expedíció*), de találkoztunk már vele színpadmesterként a Szigeten vagy beengedő emberként az egykori Kultiplexben. Most már első játékfilmjén is túl van - a kérdés csak az, hogy mennyit váltott be tehetségéből az ígéretes fiatal rendező.

A filmben nincs fő szál vagy cselekmény, csak párhuzamosan futó, hétköznapi sztorik mennek egymás után - a hét, egymástól függetlenül alakuló sorsú fiatal életét egy, maximum két perc hosszúságú, kézikamerával és Red Camera rendszerrel felvett, vágatlan jelenetekben láthatjuk, míg végül kialakul az összkép, ami pontosan az, hogy nincs összkép. Nézzük az önjelölt Dj-eket, a lesbikus tinédzser párost, a villamoson rushozó gimnazistákat, a lusta író, a zenekarokat szállító kisbuszosokat, az edzőtermes recepciós, vagy a nyaralni készülő édeshármast, váránk, hogy összeérjenek a szálak, vagy legalább az egyik tűnjön fel a másik jelenetében, de nem: nincs kapcsolat, semmi közös élmény, csak az, hogy senki nem találja meg a helyét.

Központi történet, dramaturgia gyakorlatilag nincs, csak klipszerű történések, ami olykor durva és sokkoló, olykor bájos és naturalista - ez egyébként a film egyik szépséghibája: rendben van, hogy az a fő üzenet, hogy mindenki hajtogatja a magáét, de kicsit azt éreztük, mintha a rendező kényszerből ezzel palástolná azt, hogy nem sikerült egy értékes, összefüggő forgatókönyvet létrehozni. A másik szépséghiba: a zenei merítés kicsit lehetett volna bátrabb és széles körűbb, mert a filmben csak az underground party Dj-k és előadók tűnnek fel (nyilván a film plakátja is ezért lett olyan, mint az utóbbi pár évben menő parti flyere).

Az látszik, hogy Szabó Simon jól ismeri ezt a közeget, és sikerült hiteles karaktereket kiválasztania: a tinik bizony így beszélnek perpillanat Budapesten, a Dj így viselkedik a Tilos Rádió stúdiójában, a kortárs író pedig így nézi napokon keresztül az üres papírlapot az írógépében. A

szereplők közül egyébként a tinik játszanak a legtermészetesebben - külön ki kell emelni a kvázi főszereplő párost, Révész Bálintot (Legó) és Vámosi Esztert (Erika), akik önmagukat adják lazán és természetesen. Az első történetben szereplő, lenyűgöző szépségű, leszbikus ruhatervező lányt alakító Hórich Nóra Lili nevét is fel kell jegyezni - alighanem látjuk őt még a vásznon (egyelőre csak egy [Facebook oldalt találtunk róla](#)).

A *Papírrepülők* nem fog akkorát ütni, nem lesz olyan kultfilm, mint a *Moszkva tér* - nem is lehet, mert Török Ferenc filmje esetében ott volt az erős forgatókönyv, a sokkal több szállóigévé vált párbeszéd, és azok a jelenetek vagy "kordokumentumok" (a vonatjegy hamisítás, az előre tudott tételek, a csalamádés hamburger, Frankie Goes To Hollywood), amelyek afféle generációs filmmé tették - anélkül, hogy túlmisztifikálták volna ezt a korszakot. Szabó Simon filmje viszont attól működik, hogy bár a jelenben játszódik, mégsem köthető egyetlen évszámhoz vagy időszakhoz, így egy sajátos antigenerációs generációs mozi: nem csak a tizen-, hanem a huszonevesek vagy a harmincasok is azonosulhatnak a szereplőkkel és mindenkinek eszébe juthatnak ezek az ismerős szituációk (a partik, az éjszakai ivászat a rakparton, a vicces vásárlás az éjjel-nappaliban és a bájosan zavarodott bénázások az első csajjal/pasival) - igen, ez nekem is megvolt, ezt én is átéltem.

Egészen valószínű, hogy ez a film annak is be fog jönni, aki még csak most kezdett partizni járni a Merlinbe, a Monoba vagy a Mokka Cukkába, és folyton rushozik a villamosmegállóban, és talán annak is, aki már túl van sok mindenen, de egykor ott volt a Tilos Rádió partikon meg a frankhegyi bulikon. Egyszóval a *Papírrepülők* nem lesz egy mainstream sikerfilm, de a saját szubkultúrájában (jelentsen ez bármit is) erős visszajelzésekre és nagyobb sikerekre is számíthat.

Papírrepülők

Rendező: Szabó Simon

Forgatókönyv: Szabó Simon

Operatőr: Czomba Albert

Szereplők: Bódi Eszter, Hórich Nóra Lili, Znamenák István, Sohonyai Péter, Szabó Simon, Tamási Andrea, Müller Fruzsina, Nacsá Kornél, Antal József, Kis Domonkos Márk, Bánfalvi András, Perjési Roland, Hérincs Dániel, Révész Bálint, Csatlós Vilmos, Vámosi Eszter, Csuha Bori
40. Magyar Filmszemle, versenyfilm
színes, 94 perc

Mikor és hol vetítik?

2009. január 30. 14.15 - Budapest Kongresszusi Központ, Pátria Terem

2009. január 30. 17.30 - Palace MOM Park, 1-es terem

2009. január 30. 19.30 - Palace MOM Park, 1-es terem

2009. január 31. 22.00 - Palace MOM Park, 1-es terem

[origo]

A cikket az alábbi címen találja az [origo]-ban:

<http://origo.hu/filmklub/20090128-mindenki-nek-megvan-a-maga-tortenete-a-papirrepulok-kritikaja.html>